

Høgskolen i Telemark

Fakultet for allmennvitenskapelige fag

EKSAMEN

**6106 Prosjektstyring
6059 Forretningsutvikling I (med prosjektstyring)**

16.12.2015

Tid :	4 timer (9-13)
Målform:	Bokmål
Sidetal:	16 inkludert forside og svarark
Hjelpemiddel:	Ingen
Merknader:	Les instruksjoner for besvarelse på 1.side av oppgaven
Vedlegg:	Svarark, rives av og leveres. Husk kandidatnummer

Sensuren finner du på StudentWeb.

Les gjennom instruksjonene under:

- Eksamen består av 2 deler
- I tillegg er det et eget svar ark for del 1
- Del 1 er 33 flersvarsspørsmål med 4 alternativer.
 - Her skal rett svaralternativ krysses av på svarark for del 1.
 - Alltid en innledende tekst, ofte med 4 momenter nummerert a-d
 - Alltid 4 alternativer som er nummerert 1-4
 - Alternativene kan være kombinasjoner av de 4 momentene
 - Alltid kun ett riktig alternativ
 - Et alternativ kan bestå av en kombinasjon av andre alternativ (eks. Alt 3 er Alt 1 + Alt 4)
- Del 2 består av 11 fritekstspørsmål.
 - Hver av disse spørsmålene kan ha flere deler.
 - Del 2 besvares på egne blanke svarark som deles ut ved eksamen.
- Det er satt av 4 timer til eksamen
- Del 1 teller 43% av karakteren
- Del 2 teller 57% av karakteren
- Før alle svar på del 1 inn i svararket underveis
- Ikke bruk mer enn tiden fra 09.00 til 10.40 på del 1
- Vektingen gjør at det er 3 min pr spørsmål for del 1 og 12,5 min pr spørsmål på del 2
- Følg med på tiden underveis for både del 1 og del 2 så du er sikker på å få svart på alle spørsmål.

Lykke til!

1. Når en skal avgjøre prosjekttypen for et konkret prosjekt bør en stille seg følgende spørsmål
 - a) I hvilken grad kan *resultatet* defineres på forhånd?
 - b) I hvilken grad har vi behov for *struktur og rutiner* for å ta hånd om prosjektet?
 - c) I hvilken grad prosjektet bør *gjennomføres*?
 - d) I hvilken grad har vi *kunnskap* om oppgaven, og hvor vant er vi til å takle denne typen utfordringer?

Hvilke alternativer er riktig:

1. a, b, c
 2. a, b, d
 3. a, c, d
 4. b, c, d
2. Når en skal formulere mål finnes en huskeregel (SMARTER) for hvilke kriterier en setter til et prosjektmål. Hvilke av de følgende inngår i denne huskereglene
 - a) Aksepterte
 - b) Målbare
 - c) Engasjerende
 - d) Realistiske

Hvilke alternativer er riktig:

1. a, b, c
 2. a, b, d
 3. a, c, d
 4. b, c, d
3. Hvem er det normalt som har ansvaret for å utarbeide mandatet/prosjektbestillingen i et prosjekt?
 - a) Bestiller
 - b) Prosjekteier
 - c) Prosjektleder
 - d) Leverandør

Hvilke alternativer er riktig:

1. a
2. b
3. c
4. d

4. Hvorfor kan det være lurt å gjennomføre en prosjektoppstart/oppstartssamling for et prosjekt?
- For å forebygge fremtidige problemer
 - Lære av andre ved å ta vare på tidligere erfaringer
 - Velge bort deltakere som ikke er motivert
 - Få bekreftet at gruppen har tro på prosjektet, og motivere deltakere

Hvilke alternativer er riktig:

- a, b, c
- a, b, d
- a, c, d
- b, c, d

5. Pensum opererer med en formel hvor $X = \frac{(N-1)N}{2}$. N er antall teammedlemmer. X er antall kommunikasjonskanaler. Hva illustrerer formelen?

- Antall kommunikasjonslinjer øker betraktelig når antall deltakere i teamet øker
- Du bør alltid ha grupper med færre enn 6 deltakere
- Med 10 personer i teamet får en 45 kommunikasjonskanaler
- Du bør være oppmerksom på hvordan store team påvirker hvordan teamet kommuniserer innbyrdes

Hvilke alternativer er riktig:

- a, b, c
- a, b, d
- a, c, d
- b, c, d

6. Hva kjennetegner tidligfasen i et prosjekt?

- Sannsynligheten for suksess er minst
- Påvirkningsmuligheten er størst
- Endringskostandene er minst
- Lønnsomheten er avklart

Hvilke alternativer er riktig:

- a, b, c
- a, b, d
- a, c, d
- b, c, d

7. Hva kjennetegner tidligfasen av et prosjekt?

- Sannsynligheten for suksess er høyest
- Frihetsgraden er størst
- Usikkerheten er lavest
- Alt. 1 og 3

8. Når du iverksette tiltak for å håndtere usikkerhet kan du velge mellom å:

- a) Dempe usikkerheten
- b) Overføre usikkerheten til noen andre
- c) Akseptere usikkerheten
- d) Unngå usikkerheten

Hvilke alternativer er riktig:

- 1. a, b, c
- 2. a, b, c, d
- 3. a, c, d
- 4. b, c, d

9. Når du iverksette tiltak for å håndtere usikkerhet kan du velge mellom å:

- a) Dempe usikkerheten
- b) Overføre usikkerheten til noen andre
- c) Akseptere usikkerheten
- d) Unngå usikkerheten

Hvilke alternativer er riktig:

- 1. a, b, c
- 2. a, b, c, d
- 3. a, c, d
- 4. b, c, d

10. I pensum beskrives en modell for ulike kommunikasjonskanaler. Ta utgangspunkt i denne og avgjør hvilke kommunikasjonskanaler som er best egnet hvis mottakerens kunnskap lav mens deres mottakelighet er høy

- a) Seminar
- b) Kurs
- c) Brev
- d) Håndbøker

- 1. a, b, c
- 2. a, b, d
- 3. a, c, d
- 4. b, c, d

11. Hva er normalt riktig rekkefølge for følgende aktiviteter

- a) Iverksette planlagte tiltak
- b) Lage mandat
- c) Lage kommunikasjonsplan
- d) Interessentanalyse

Hvilke alternativer er riktig:

1. a, b, c, d
2. c, d, b, a
3. b, d, c, a
4. d, c, b, a

12. En interessentanalyse gjennomføres for å

- a) Se om det finnes motsetninger og dermed spenninger
- b) Lage en plan for hvordan man skal oppnå aksept
- c) Formulere suksesskriterier for den enkelte interessent
- d) Avgjøre om prosjektet er lønnsomt

Hvilke alternativer er riktig:

1. a, b, c
2. a, b, d
3. a, c, d
4. b, c, d

13. Når en skal vurdere usikkerhet i prosjekter

1. Skal en alltid vurdere de negative sidene
2. Skal en alltid vurdere de positive sidene
3. a+b
4. Bør en alltid regne ut lønnsomheten først

14. Når en skal en skal estimere kostnader finnes flere teknikker. Hvis en skal gjøre et raskt overslag bør en benytte

1. Bottom – Up
2. Top – Down
3. Først b så a
4. a og b samtidig

15. Hva er driveren/årsaken til at en vil beregne kritisk linje.

1. For å finne den lengste veien i et planleggingsnettverk
2. For å finne ut hvilke aktiviteter som ved en forsinkelse vil forsinke sluttdatoen
3. b+ b
4. Unngå kritikk

16. For å bidra til en smertefri og enkel overlevering av et prosjekt bør du

- a) Lage enkle brukerveiledninger
- b) Sørge for opplæring av brukere
- c) Utpek egne superbrukere som kan lære opp kolleger
- d) Utpek en egen person som har ansvar for anskaffelser

Hvilke alternativer er riktig:

- 1. a, b, c
- 2. a, b, d
- 3. b, c, d
- 4. a, c, d

17. Når en følger opp et prosjekt er det viktig å følge opp på ting som både skifter [FYLL INN ORDET SOM MANGLER] tidlig og sent.

- a. Farge
- b. Status
- c. Personell
- d. Leverandør

18. Hvorfor er det viktig å være bevisst på å utnytte tidligfasen?

- 1. Fordi det er lett å ta tidlige valg som reduserer frihetsgraden uten at prosjektteamet reflekterer om dette
- 2. Fordi gode valg tidlig kan redusere behovet for endringer underveis
- 3. Fordi endringskostnadene normalt blir mindre underveis i prosjektet
- 4. Alt. 1 og 2

19. En større verdensomspennende virksomhet som er nevnt i pensum fokuserer på følgende når et prosjekt skal passere et beslutningspunkt:

- a) Hva er vår nytte av å gjennomføre prosjektet?
- b) Hvordan bruker vi ressursene våre totalt i virksomheten? Prioriterer vi rett når vi lar prosjektet gå videre, eller er det andre prosjekter som kan gi mer nytte?
- c) Hva er status når det gjelder gjennomføringen av selve prosjektet, og hvordan vil det gå fremover?
- d) Hvor stor tro har prosjektgruppa på prosjektet, og i hvilken grad vil den forplikte seg?

Hvilke alternativer er riktig:

- 1. a, c, d
- 2. a, b, d
- 3. b, c, d
- 4. a, b, c, d

20. Når et prosjekt ønsker å passere et beslutningspunkt de som vurderer om prosjektet skal passere flere alternativer.

- a) Passere med opprinnelige forutsetninger
- b) Passere med endrede forutsetninger
- c) Utsette passeringen pga. nødvendige avklaringer
- d) Skifte ut prosjektlederen

Hvilke alternativer er riktig:

- 1. a, b, c
- 2. a, b, d
- 3. a, c, d
- 4. b, c, d

21. Hvilke av følgende argumenter taler for å bruke en prosjektmodell

- a) Gi veiledning i hvordan prosjekter av en viss type skal gjennomføres
- b) Sikre at prosjektdeltakerne har en felles forståelse av hvor i prosjektforløpet de til enhver tid befinner seg
- c) Sikre at opplæring av nyansatte alltid skjer første uken
- d) Bidra til at nødvendige beslutninger for prosjektets retning og fremdrift blir tatt i rett tid og av riktige organer

Hvilke alternativer er riktig:

- 1. a, b, c
- 2. a, b, d
- 3. a, c, d
- 4. b, c, d

22. I pensum opereres det med lederskap på tre ulike nivåer innen prosjekter:

- a) Eierstyring – Prosjektstyret/Styringsgruppe
- b) Ledelse - Prosjektleder
- c) Leveranse - Teamleder
- d) Drift - Driftsleder

Hvilke alternativer er riktig:

- 1. a, b, c
- 2. a, b, d
- 3. a, c, d
- 4. b, c, d

23. I overgangen fra å lede seg selv til å lede andre er en av verdiene "Fra individuell suksess til å gjøre [FYLL INN ORDET SOM MANGLER] suksessfullt og legge til rette for andre".

Fyll inn ordet som mangler

1. prosjektet
2. prosjektteamet
3. virksomheten
4. leveransen

24. I pensum nevnes en kommunikasjonstrapp med 4 nivå:

Nivå 1 Informasjon

Nivå 2 Utveksle synspunkter

Nivå 3 Bruk av synspunkter

Nivå 4 Kreativ tenkning

Hvilken beskrivelse passer til nivå 2?

1. Mottar og sender synspunkter vi evt. ikke deler.
2. Kritisk til andres synspunkter. Redd for å miste kontroll.
3. Sende og motta enkle budskap.
4. Krever mot og trygghet. Ukjente tanker og ideer. Inn i ukjent terreng.

25. I pensum nevnes sykkelprodusenten Giant og utstyringsgruppe produsenten Shimano. Hvis en i stedet ser på skiprodusenten Fischer og Sportskjeden G-Max

1. Så er kunden til Fischer Gmax
2. Så er G-Max sin kunde sluttbruker
3. Så er Fischer sin kunde sluttbruker
4. Svar a + b

26. Innen innovasjon blir begrepet "markedskløften" brukt.

1. Forskjellen på ulike markeder for samme produkt
2. Spranget fra en nyvinning som virker til at den blir kjøpt og anvendt
3. At å finne en passende forretningsmodell er like viktig som å fokusere på selve produktet
4. Svar b + c

27. Gitt at din virksomhet praktiserer åpen innovasjon og noen i virksomheten ønsker å utnytte en nyvinning

- a) Bruke andres teknologi selv mot virksomhetens eksisterende marked
- b) Lisensiere teknologien til andre mot virksomhetens eget marked
- c) Lisensiere teknologien til andre via en spinn off (nystartet virksomhet hvor egne ansatte starter i det nye selskapet)
- d) Skaffe seg teknologien kun for å hindre at andre bruker den

Hvilke alternativer er riktig:

- 1. a, b, c
- 2. a, b, d
- 3. a, c, d
- 4. b, c, d

28. PRINCE2™ har 7 prinsipper hvor et av disse er "avviksledelse". Avviksledelse betyr

- a) at alle avvik bør kartlegges nøye
- b) at avvik alltid fører til merarbeid som kunden helst bør betale for
- c) at avvik innenfor på forhand gitt rammer ikke bør varsles til prosjekteier
- d) at en skjerner prosjekteier for unødvendige detaljer

Hvilke alternativer er riktig:

- 1. a, b
- 2. b, c
- 3. c, d
- 4. a, d

29. I henhold til PRINCE2 bør en styringsgruppe ivareta følgende perspektiver:

- a. Senior bruker
- b. Senior kjøper
- c. Senior leverandør
- d. Prosjekteier

Hvilke tre alternativer er riktig:

- 1. a, b og c
- 2. a, b og d
- 3. a, c, og d
- 4. b, c og d

30. I henhold til PRINCE2 bør en Senior bruker være ansvarlige for:

- a. Skaffe ressurser som representerer brukerne
- b. Sikre at brukerbehov er nøyaktig spesifisert
- c. Kommunisere mellom prosjektet og brukerne
- d. Skaffe ressurser med leverandør innsikt

Hvilke tre alternativer er riktig:

5. a, b og c
6. a, b og d
7. a, c, og d
8. b, c og d

31. Hva er hensikten med HMS?

- a. Bidra til trygghet og god helse for arbeidstakere
- b. Ha beredskap
- c. Redusere sikkerhetsrisiko
- d. Unngå katastrofer

Hvilke alternativer er riktig:

1. a, b og c
2. a, b, c og d
3. a, c, og d
4. b, c og d

32. Innenfor SHA er det tre måter å unngå tap på?

- a. Fjerne faren
- b. Lære opp personell i SHA
- c. Barrierer mellom faren og personell
- d. Få personen ut av faresonen

Hvilke alternativer er riktig:

5. a, b og c
6. a, c og d
7. a, b, og d
8. b, c og d

33. Innenfor kvalitetsfaget beskrives en prosess for en kontinuerlig forbedringscyklus med fire angitte steg.

- a. Sjekke
- b. Utføre
- c. Planlegge
- d. Handle

Hva er riktig rekkefølge de fire stegene:

1. a, b, c, d
2. a, c, b, d
3. c, b, a, d
4. b, c, a, d

11 flersvarsoppgaver. Alle oppgavene teller likt.

Bruk blanke svarark.

Husk å vis sensor at du behersker pensum som er relevant for oppgaven

34. I pensum nevnes prosjekttrekanten.

- Del 1. Tegn opp prosjekttrekanten og definer hver side i trekanten
- Del 2. Forklar kort hvordan en kan bruke trekanten underveis i et prosjekt hvis en ønsker å ta inn endringer i prosjektet. Gi to ulike eksempler.

35. Du nyansatt prosjektleder med tidligere erfaring som prosjektleder. Prosjektet du skal lede er å arrangere en friluftfestival helgen før UKA i Bø. Du har bestemt deg for å gjennomføre en prosjektoppstart på ca ½ dag.

- Del 1. Foreslå hvilke roller/funksjoner som bør delta i slik prosjektoppstart
- Del 2. Foreslå en agenda

36. Det skilles mellom suksessfaktorer og suksesskriterier

- Del 1 Forklar forskjellen på suksessfaktorer og suksesskriterier.
- Del 2 Gitt at det skal bygges en kommunal innendørs svømmehall i Bø, foreslå både suksesskriterier og suksessfaktorer

37. Bø Sparebank ble etablert for ca. 100 år siden. Hovedkontoret til banken ligger i Bø, i tillegg er det noen mindre filialer. Kundekretsen er hovedsakelig lokalbefolkningen. I den senere tid har utviklingen gått raskt på datafronten og ledelsen i banken har sett et behov for å fornye bankens interne rutiner. Det blir satt ned et prosjekt med følgende aktiviteter:

Aktivitet nr.	Aktivitet	Før-aktiviteter	Tid i uker
A	Samle inn data om brukere	I	3
B	Samle inn data om spesialister	I	2
C	Definere tjenestens standard	A,B	1
D	Utarbeide forslag til rutiner ifølge behov og begrensninger	B,C	4
E	Iverksette nye rutiner	D,G,H	0
F	Etterprøve effekten av de nye rutinene	E	3
G	Undersøke alternative systemer	C	2
H	Holde brukeren informert	I	Se nedenfor
I	Foreløpig definisjon av prosjektets formål	-	1

a) Tegn en nettverksplan for dette prosjektet.

b) Hva blir prosjektets totaltid dersom aktivitet H tar mindre enn 8 uker å utføre? Hva er kritisk linje?

c) Hva blir prosjektets totaltid dersom aktivitet H tar mer enn 8 uker å utføre? Hva er kritisk linje?

38. Du er prosjektleder for å etablere en ny storkiosk i Bø. Du bestemmer deg for å gjennomføre en kvalitativ usikkerhetsanalyse.

Del 1. Forklar kort de 5 stegene for å gjennomføre en kvalitativ usikkerhetsanalyse. Tegn opp matrisen for plotting av usikkerheter med navngitt x-akse og y-akse

Del 2. Identifiser en usikkerhet, plasser den i matrisen i matrisen, begrunn plasseringen og foreslå et tiltak

Del 3 Tegn opp hvordan du vil plassere en nabo til en flyplass som ønsker å øke flytrafikken på natten i matrisen og foreslå tiltak for håndtering av denne interessenten

39. Når et prosjekt leverer fra seg sin leveranse til mottaker er resultatmålet nådd.

- Del 1. Forklar hvordan du mener prosessen bør være fra oppnådd resultatmål til oppnådd effektmål/nytte/gevinst.
- Del 2. Nevn tre utfordringer i denne fasen

40. En prosjektmodell kan defineres som minstekrav til prosjektgjennomføring.

- Del 1. Tegn opp et eksempel på en prosjektmodell
- Del 2. Definer de viktigste bestanddelene i prosjektmodellen
- Del 3. Forklar kort hvordan et prosjekt beveger seg gjennom prosjektmodellen

41. Innen lederskap skilles det mellom lederskap/leadership og koordinering/management

- Del 1. Definer de to begrepene og gi eksempler på de begrepene i et prosjektperspektiv
- Del 2. Nevn 3 drivere for at prosjektledere ofte bruker mer tid på koordinering/management versus lederskap/leadership

42. En skiller mellom disruptiv/brutt innovasjon og sustaining/vedvarende innovasjon

- Del 1. Forklar forskjellen på de to begrepene
- Del 2. Gi et eksempel på disruptiv innovasjon innen fotografi eller telefoni. Forklar hvordan innovasjonen skjedde og gi eksempler på aktører som spilte en viktig rolle

43. Innen prosjektmetodikk skiller en mellom tradisjonell fossefall metodikk og smidig/scrum

- Del 1. Forklar forskjellen på de to tilnærmingene
- Del 2. Argumenter på fordelene ved bruk av smidig/scrum ved et IT prosjekt

44. Innen HMS og SHA finnes

- Del 1. Forklar hva forkortelsene HMS og SHA står for
- Del 2. Hvem har ansvaret for at alle følger HMS reglene ved en byggeplass
- Del 3. Hva består et HMS system av?

Svarark**6106 Prosjektstyring / 6059 Forretningsutvikling 1**

kandidatnr: _____

Sett et kryss ved riktig svaralternativ for hvert av de 33 spørsmålene.

Spm	A	B	C	D
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				
7.				
8.				
9.				
10.				
11.				
12.				
13.				
14.				
15.				
16.				
17.				
18.				
19.				
20.				
21.				
22.				
23.				
24.				
25.				
26.				
27.				
28.				
29.				
30.				
31.				
32.				
33.				